

SYNTHESE (4.9) Beseffen – eenzaamheid

Arnold :

“ Ik heb mij lange tijd om twee redenen mij 'te midden van' toch eenzaam gevoeld. Op de eerste plaats voelde ik steeds weer de onmacht om mijn echte gevoelens te verwoorden, gewoon omdat woorden altijd tekort blijven schieten om het diepste van het gevoel te verwoorden en elk beleven zo persoonlijk is dat toch op geen enkele wijze een gelijkenis mogelijk is.

Een tweede reden was dat er altijd een onbestemd gevoel, een soort oerverdriet aanwezig was.

Beide gevoelens gaven mij voortdurend een idee van afgescheiden te zijn, zonder dat ik in staat was dit nader te duiden. Misschien dat dit bedoeld wordt met existentiële eenzaamheid, gescheidenheid.

Het omgaan met stervende mensen – waarvan sommige relaties zeer intiem en indringend van aard waren – waarbij alle maskers, ook de mijne, achterwege gelaten werden en waarbij alle emoties zonder enige gêne geuit konden worden, hebben mij het inzicht gegeven dat deze verbondenheid niet tijdelijk van aard is, maar eeuwig. Dit eenheidsgevoel heeft op natuurlijke wijze elk gevoel van eenzaamheid en gescheidenheid tenietgedaan. Het is zo steeds weggeslopen, dat pas lang nadien ik plots besepte dat het er niet meer was.

Ik begreep dat het gevoel alleen maar kon bestaan in het beseff van dualiteit : een ik en de ander. Maar bij hen – de stervende mens – voelde ik mij intens verbonden; ik kan dit niet verklaren, maar het is zo. Misschien omdat zij, juist als de demente mens bij Suzanne, geen maskers meer behoeven. Er is niets meer te winnen of te verliezen.

Toentertijd heb ik van J.Krishnamurti een tekst genoteerd:

' Als wij ons eenzaam voelen haasten wij ons naar de ander, want wij willen verbondenheid ervaren. Dit is het streven naar tegendelen (lees : dualiteit) en daarin blijft de eenzaamheid altijd bestaan. Wanneer u de eenzaamheid echter onder de ogen ziet, u er ten volle in verheugt en haar met bewustheid tegemoet treedt, dan vernietigt u de eenzaamheid in het huidige moment...'

Dit is hetzelfde als wat Suzanne beschrijft in haar 'Buitenspel' (met intense aandacht naar je pijn of paniek gaan), maar voor mij is dit toen zo niet gegaan. Voor mij is het gevoel van eenzaamheid meer door inzicht uitgedoofd. Inzicht in de enorme eenheid en verbondenheid, met name bij die stervenden die ik soms ervaarde als broeder- en zusterzielen. Voor mij zijn er nu zelfs in wezen geen broeder- en zusterzielen meer, geen delen van een eenheid. Ik vind dit uitgedrukt in vers 1.15 van de Avadhuta Gita :

'Eenheid en gescheidenheid bestaan niet met betrekking tot u noch tot mij.'

Of zoals Ramana Maharshi het zegt:

'Er is alléén Bewustzijn en Bewustzijn neemt alle vormen aan.'

En tegen zijn treurende volgelingen bij zijn levenseinde zei:

'...waar kan de Bhagavan (lees : Ramana Maharshi) naar toe en hoe?'

Het gevoel dat ik ervan heb wordt het meest benaderd door Suzanne in haar bijdrage

De Clown (6) Poppenspel als zij zegt:

' Als wij sterven keren wij terug, in een totaliteit van zijn en bewustzijn, in de geborgenheid van waaruit wij voortkwamen'; met dien verstande dat dit reeds nu het geval is en altijd geweest is en zal zijn.

Ik kan echter nog niet zeggen dat het gevoel van verbondenheid zich voor mij nu uitstrekt tot al wat leeft, beweegt en is. ”

Als men spreekt over 'ik ben één met' brengt men eigenlijk tot uitdrukking dat er een tweeheid is, namelijk ik en de (het) ander(e). Als men spreekt over gescheidenheid is er eveneens ik en de (het) ander(e), dus een tweeheid. Vandaar de wijze van verwoording in vers 1.15

Opnieuw een ferme dank je wel Arnold voor jouw bijdrage! Er zijn vermoedelijk veel mensen die een dergelijk gevoel van existentiële eenzaamheid ondervinden en het is fijn dat je het zo hebt kunnen verwoorden.